

Troldeskoven.

Ved Hotel Stammershalle mellem Gudhjem og Tejn findes en lille skov med navnet Troldeskoven. Her er en meget mærkelig stemning med store klipper og underlige grotter, så måske er der trolde i skoven. Men inde i den findes også et klippefyldt højdedrag med mos klædte sten, trapper og huler. Dette sted blev i gamle dage kaldt "Elverhøj".

Forklaringen på det navne skyldes det nærliggende Hotel Stammershalle, som i ældre tider af en sjællandsk ejer blev kaldt for Elverhøjs Kroen.

Men på Bornholm er elverhøj en misforståelse, for det sjællandske elverfolk kendes ikke her, hvor vi har vores egne "underjordiske", små folket med røde hatte på hovederne.

Går man en lille vandretur gennem skoven ses en rigtig naturskov med gamle træer og stedsegrønne vedbend, som sammen med lange ranker af kaprifolier vokser på træerne og skaber frodigheden. Om foråret er der et væld af bregner og floraen er overvældende med mange farverige blomster. Fra flere arter af anemoner, lærkesporer, kodrivere, og orkideer.

En bedårende lille sti fører gennem skoven og passerer nogle gamle kulturminde fra jernalderen. Det er sære bautasten og en begravelsesplads i form af en skibssætning. Men her har såmænd også levet mennesker for 7.000 år siden. For i 1939 fandt en tysk turist knogler og anden menneskelig aktivitet fra jægerstenalderen i en af grotterne.

Efter besøget i den lille skov kan man gå langs cykelstien, og overfor hotellet gå ind gennem en låge og komme frem til et typisk bornholmsk overdrevslandskab med ene, slåen og græssende får. Her er også mange fortidsminder.

Nogle store bautasten har en meget markant placering i landskabet og ligner oprejste træstammer. Bautasten blev engang på Bornholm kaldt "Jættekegler". Men måske var stenene rejst i en hellig "hal" og årsag til stedet nuværende navn.

For der er også nogle gamle gravanlæg fra bronzealderen – jernalderen, og en består faktisk af en bautasten med en stjerneformet belægning af sten til alle verdenshjørner. Måske et astronomisk ur. Et slags solur for beboerne.

For dengang havde fortidens bønder også brug for en kalender. For at finde tidens til årstidens vigtigste begivenheder, tiden for såning, høst og religiøse højtider.

Værd at vide.

Troldeskoven er botanisk en meget kendt lokalitet, for her vokser ikke mindre end fem forskellige arter af anemoner. Den blå anemone kommer først, og senere er der mange hvide og gule anemoner. Her vokser også en krydsning mellem hvid og gul anemone. Den hedder svovlgul og blomsten er meget smuk og har smør gul farve.

I maj kommer den sidste og mest sjældne. Den hedder blegblå anemone – men kaldes også Apennina. Bladenes facon ligner den almindelige hvide anemones, men blomsten ser ud som en hvid maguarit med en svag blå underside.

Arten vokser i hele verden kun på Bornholm, og blev første gang registreret i 1888, nær Svaneke. Blomsterhandlere sælger om foråret en art der kaldes "Balkan anemone".

Den blegblå er helt anderledes, men hvordan er den dukket op?

Der er mange teorier, men måske skyldes det godsejeren Peder Oxe. I 1500'tallet ejede han mange store sjællandske godser og grevskaber, og der var også nogle store gårde på Bornholm. Blandt

andet den kendte Maglegård udenfor Svaneke. Godsejeren var kendt for sin store haveinteresse, og gik lidenskabelig op i forsøg med at krydse sjældne buske og træer med hinanden. Måske lavede et sådant forsøg på Bornholm?

Tekst/foto: Søren P. Sillehoved.